

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z odwołania E. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Zabrzu
o wysokość kapitału początkowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 kwietnia 2024 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 1 lutego 2023 r., sygn. akt III AUa 2202/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od odwołującego się E. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Zabrzu kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym wraz z odsetkami o których mowa w art. 98 § 1¹ k.p.c.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 21 lutego 2023 r., na skutek apelacji organu rentowego, zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 czerwca 2020 r. i oddalił odwołanie E. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Zabrzu z 19 lipca 2019 r. ustalającej odwołującemu się wartość kapitału początkowego bez uwzględnienia do okresów

składowych jego zatrudnienia od 1 do 21 października 1975 r. i od 1 czerwca 1976 r. do 30 czerwca 1979 r.

W wywiezionej od powyższego wyroku skardze kasacyjnej odwołujący się, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, w podstawach skargi podniósł zarzuty:

1) rażącego naruszenia prawa procesowego, a mianowicie:

- § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2021 r. w sprawie postępowania o świadczenie emerytalno-rentowe w związku z art. 174 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1999 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polegający na przyjęciu, że sporne okresy składowe zostały ustalone wyłącznie w oparciu o zeznaniach świadków, a w konsekwencji uznanie, że ubezpieczony nie wykazał w sposób niebudzący wątpliwości okresu trwania stosunku pracy, podczas gdy analiza zeznań świadków w świetle zalegającej w aktach dokumentacji, a to m.in. z zaświadczenia z dnia 30 grudnia 2015 r. winna prowadzić do logicznego wniosku, iż w okresie od 1 października 1975 r. do 21 października 1975 r. oraz od 1 czerwca 1976 r. do 30 czerwca 1979 r. E. K. świadczył nieprzerwanie pracę na rzecz tego samego podmiotu, zwłaszcza, iż brak jest jakichkolwiek podstaw do odmowy uznania waloru wiarygodności zeznaniom ubezpieczonego, który w sposób niebudzący wątpliwości wskazał daty brzegowe zatrudnienia;

- art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. - przez przyjęcie, iż ciężar dowodu spoczywał na odwołującym się, podczas gdy ciężar dowodu istnienia przesłanek wyłączających obowiązek ubezpieczenia, a tym samym także prawo do świadczeń spoczywa na organie rentowym;

- art. 217 § 2 k.p.c. - przez wydanie rozstrzygnięcia sprzecznego z zebrany materiał dowodowy.

2) rażącego naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 174 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1999 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez błędne jego zastosowanie i uznanie, że okresu od 1 października 1975 r. do 21 października 1975 r. oraz od 1 czerwca 1976 r. do 30 czerwca 1979 r. nie można zaliczyć jako okresu składowego, albowiem ubezpieczony nie dysponował jakimkolwiek obiektywnym dowodem na

potwierdzenie daty początkowej i końcowej trwania stosunku pracy, podczas gdy fakt ciągłości trwania stosunku pracy (z przerwą na służbę wojskową) został wykazany dowodami z zeznań świadków i ubezpieczonego, a daty graniczne trwania stosunku pracy można było ustalić w sposób niebudzący wątpliwości przez analizę okresu zatrudnienia u innych pracodawców, a także okres trwania służby wojskowej; a w konsekwencji nieuzasadnione różnicowanie waloru dowodów z osobowych źródeł dowodowych w stosunku do dowodów z dokumentu w sytuacji, gdy ubezpieczony wskazał daty brzegowe zatrudnienia.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku przez przyjęcie przy ustalaniu wartości kapitału początkowego ubezpieczonego jako okresów składkowych okresów od 1 października 1975 r. do 21 października 1975 r. oraz od 1 czerwca 1976 r. do 30 czerwca 1979 r. ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, a także zasądzenie od organu rentowego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, a także wobec faktu, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zdaniem skarżącego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w związku z poważnym naruszeniem przepisów postępowania przez Sąd odwoławczy, który rozpoznając apelację w sposób oczywiście niezasadny, dopuścił się różnicowania waloru dowodu z zeznań od ubezpieczonego w stosunku do dowodu z dokumentów, co stoi w opozycji do ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, zwłaszcza że organ rentowy na żadnym etapie nie kwestionował waloru z zeznań ubezpieczonego, a jedynie wskazywał, że nie posiada dokumentów z jego okresu zatrudnienia.

Nadto według odwołującego się, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotychczas nierozwiązane w sposób jednolity, a polegający na różnicowaniu waloru dowodowego osobowych źródeł dowodowych, zwłaszcza zeznań ubezpieczonego, w porównaniu z dowodami z dokumentów, w toku postępowania dowodowego, zwłaszcza że ubezpieczony jako zainteresowany w

sprawie był w stanie w sposób niebudzący wątpliwości wskazać brzegowe okresy zatrudnienia.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego na rzecz organu rentowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest niezasadna, ponieważ na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Ustawodawca, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) oraz obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie

podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa. Zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego z: 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007, 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291, 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134, 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392, 7 lutego 2024 r., II USK 42/23, LEX nr 3668557, 12 marca 2024 r., III USK 98/23, LEX nr 3699518).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wyvodu prawnego, na jakiej kanwie normy (przepisu) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (postanowienia Sądu Najwyższego z: 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691, 2 marca 2024 r., III USK 98/23, LEX nr 3699518). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (postanowienia Sądu

Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116, 14 lutego 2024 r., II USK 19/23, Legalis nr 3058356). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało ono sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego z: 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158, 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51, 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126, 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575, 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729, 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575, 6 lutego 2024 r., III USK 335/22, LEX nr 3672858). Obowiązkiem skarżącego jest też wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa. Zagadnienie ma cechować się istotnością, czyli być doniosłe z uwagi na rangę zawierającego się w nim problemu prawnego oraz jego znaczenie wykraczające poza potrzeby rozstrzygnięcia sprawy, w której wniesiono skargę. Nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151, 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575, 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467,

30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, LEX nr 1678102, 27 sierpnia 2020 r., IV CSK 140/20, LEX nr 3057396).

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienia Sądu Najwyższego z: 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75, 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126, 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774; Ł. Błaszczak, *Powództwo oczywiście bezzasadne*. Art. 191¹ k.p.c., Warszawa 2021, s. 98). Wykazywanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może przy tym stanowić próby zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie (A. Góra-Błaszczkowska, *Przyczyny kasacyjne*, EPPiSM 2023, nr 4, s. 178-179). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza określone przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (postanowienia Sądu Najwyższego z: 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171, 18 stycznia 2023 r., I USK 82/22, Legalis nr 2855571, 15 listopada 2023 r., III USK 191/23, Legalis nr 3032873).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania w sprawie wskazanej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniesiona skarga kasacyjna nie

odpowiada wymaganiom stawianym przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁹ § 1 k.p.c., gdyż nie wskazuje, że zachodzi jedna z przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania.

Sugerując potrzebę rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jej autor nie nawiązał do treści przepisów prawa, w których upatrywał podstaw do konstruowania owego zagadnienia prawnego, nie wyjaśnił, na czym polegają trudności w dekodowaniu zawartych w nich norm prawnych, do jakich rozbieżnych wniosków może prowadzić wykładnia tych przepisów, ani jakie jest stanowisko skarżącego w tej kwestii. Nie sformułował zagadnienia prawnego, na którego istnienie – jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje się. Nie przedstawił zatem argumentacji jurydycznej, za pomocą której wykazałby, że w sprawie istnieje zagadnienie prawne cechujące się walorem „istotności”, wymaganym w przypadku zagadnień, które mogą uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, czy poszukiwanie argumentacji prawnej właściwej dla przedstawionego pytania. Jedynie na marginesie można zauważyć, że niemal wszystkie wskazane kwestie (w kształcie, w jakim sformułował je skarżący) wymagają odniesienia się do konkretnych okoliczności sprawy. Skarżący nie skonstruował zatem ogólnych zagadnień prawnych, których rozwiązanie miałoby znaczenie dla rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego, lecz pod pretekstem formułowania owych zagadnień zmierza do rozstrzygnięcia tego konkretnego sporu, w jego szczegółowo opisanych realiach faktycznych.

Stawiając zaś tezę o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jej autor sugerował, że w niniejszej sprawie doszło do poważnego naruszenia przepisów postępowania przez Sąd odwoławczy, który rozpoznając apelację w sposób oczywiście niezasadny, dopuścił się różnicowania waloru dowodu z zeznań od ubezpieczonego w stosunku do dowodu z dokumentów, co stoi w opozycji do ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji. Skarżący, powołując się na tę przesłankę, nie wskazał przepisów prawnych, na których bazie skonstruował tę przesłankę przedsądu i tym samym nie przedstawił również żadnego wywodu

prawnego uzasadniającego tezę o kwalifikowanym naruszeniu przez Sąd Apelacyjny przepisów prawa procesowego. Argumentów za istnieniem powołanych przez powoda okoliczności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania należałoby więc poszukiwać w innych elementach konstrukcyjnych tego środka zaskarżenia, to jest w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu, co nie jest rolą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu.

Wypada przypomnieć, że mając na uwadze ustalony w sprawie stan faktyczny, Sąd drugiej instancji przyjął, iż sporne okresy 1 do 25 października 1975 r. oraz od 1 czerwca 1976 r. do 30 czerwca 1979 r. nie mogły zostać ubezpieczonemu zakwalifikowane do okresów składkowych, wynikających z faktu podlegania ubezpieczeniom społecznym w oparciu o świadczoną pracę, gdyż ubezpieczony nie dysponował jakimkolwiek obiektywnie pewnym dowodem na potwierdzenie daty początkowej i końcowej trwania stosunku pracy. Zgodnie zaś z treścią art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlegają osoby fizyczne - pracownicy od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

Według Sądu Apelacyjnego nie sposób w celu ustalenia daty posiłkować się przy tym dokumentami współpracowników, gdyż one również nie zawierają jakichkolwiek wskazań w tym zakresie. Zeznania złożone przed organem rentowym, jak również przed Sądem pierwszej instancji, nie dostarczyły żadnych wskazówek odnośnie do dat brzegowych zatrudnienia ubezpieczonego. Wskazane przez świadków daty w zeznaniach przed organem rentowym pochodzą od ubezpieczonego, natomiast przed Sądem pierwszej instancji świadkowie nie wskazywali precyzyjnych dat, co jest zrozumiałe, zważywszy na upływ czasu oraz okoliczność, iż wykazywane fakty nie dotyczyły ich bezpośrednio. Niewątpliwie ubezpieczony mógł być pracownikiem opisywanego podmiotu, jednakże nie wykazał w sposób niebudzący wątpliwości czasokresu trwania stosunku pracy, co uniemożliwia zaliczenie go do wymiaru okresów składkowych.

Dokonana przez Sąd odwoławczy ocena dowodów i okoliczności faktycznych, a także związana z tym wykładnia prawa (wyrażona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) mieszczą się w granicach uznania sędziowskiego. Podnoszone w tym zakresie przez skarżącego argumenty stanowią polemikę z

oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi. Zgodnie zaś z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny, nie zajmuje się oceną materiału dowodowego, nie ma również kompetencji do kontrolowania prawidłowości oceny dowodów dokonanej przez sąd drugiej instancji według kryteriów opisanych w art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2013 r., II UK 403/12, LEX nr 1350309, postanowienie Sądu Najwyższego z 7 lutego 2024 r., II USK 143/23, LEX nr 3690808).

Wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanych przesłanek przedsądu Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zaś o kosztach postępowania orzekł stosownie do art. 98 § 1 i art. 108 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]

[ms]